

SAMiEDU

Suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Toimintaohje kurinpito- ja turvaamistoimenpiteisiin

Hyväksytty 24.8.2023

Samiedun opiskelija-asioiden monijäseninen toimikunta

Sisällys

1. Tavoitteet	3
2. Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa	3
3. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämismenettelyt, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt	4
3.1 Kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet	8
3.1.1 Opiskelijan käytökseen puuttuminen, puhuttelu, suullinen huomautus, opetustilasta poistaminen sekä tavaroiden tarkistaminen ja haltuunotto	9
3.1.2 Opetukseen osallistumisen epääminen	10
3.1.3 Kirjallinen varoitus	11
3.1.4 Opiskelijan määräaikainen erottaminen enintään yhdeksi vuodeksi	12
3.1.5 Opiskeluoikeuden pidättäminen	13
3.1.6 Opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen	14
3.1.7 Huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatiminen	16
3.1.8 Rikosrekisteriotteen nähtäväksi antaminen	16
3.2 Opiskelija-asuntolan kurinpidolliset toimenpiteet	17
3.3 Oppisopimuskoulutukseen liittyvät kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet	18
3.4 Erityisiä henkilötietoryhmiä koskevien tietojen käsittely kurinpito- ja turvaamistoimenpiteissä	18
3.5 Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun	19
4. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen	19
5. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä	20
6. Menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten	20
7. Liitteet	20
7.1 Toimintaohje opiskelijoiden tavaroiden tarkistamisesta ja haltuun ottamisesta	20
7.2 Ohje rikosrekisteriotteen pyytämiseksi opiskeluoikeuden arviointia varten	23
7.3 SORA-tutkinnot	25
7.4 Kuulemisprosessi kuvana	28

1. Tavoitteet

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnitelman avulla pyritään turvaamaan työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen ja yhteisön turvallisuus ja viihtyvyys Samiedulla. Opiskelijoita ohjataan ensisijaisesti pedagogisin keinoin keskustelemalla. Mikäli järjestyssääntöihin liittyvissä asioissa pedagogiset keinot eivät auta tai riitä, käytetään ammatillista koulutusta koskeviin säännöksiin sisältyviä kurinpitotoimia. Kurinpitotoimia käytettäessä on noudatettava hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita ja seuraamusten tulee olla suhteessa tekoon.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. (L531/2017, 94§ 2.mom. 1.8.2022 alkaen)

Tässä suunnitelmassa kuripitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista käsitellään sekä opiskelijoiden kurinpitotoimenpiteitä että opiskeluun liittyviä turvaamistoimenpiteitä. Suunnitelma koskee kaikkia Samiedun opiskelijoita. Oppisopimukseen sovellettavasta ohjeistuksesta suunnitelmassa on oma erillinen luku.

2. Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa on kuvattu Samiedun opiskeluhoitosuunnitelmassa. Oppilaitos on tiiviissä yhteistyössä moniammatillisen verkoston mm. etsivän nuorisotyön, nuorisotoimen, lastensuojelun, poliisin, Ankkuritoiminnan sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa oppilaitosyhteisön tukemiseksi ja konsultaation järjestämiseksi sekä opiskeluhoollon kehittämiseksi.

Poliisille tehdään ilmoitus, rikosilmoitus tai tutkintapyyntö tapauksista, jotka edellyttävät viranomaisen läsnäoloa, toimia tai joissa on mahdollinen rikosepäily. Tällaisia ovat esimerkiksi kiusaamis-, päihde-, varkaus-, uhka- tai väkivaltatapaukset. Poliisille tehdään aina ilmoitus, jos oppilaitoksessa havaitaan huumeiden tai muiden päihteiden hallussapitoa tai myyntiä.

Lastensuojelulaki (2007/417) 25 § määrittelee lastensuojeluilmoitusvelvollisuuden. Oppilaitoksessa työskentelevän opetus-, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön velvollisuus on tehdä lastensuojeluilmoitus, jos alaikäisen opiskelijan olosuhteissa on hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lastensuojeluilmoitus tehdään esim. päihtyneestä alaikäisestä opiskelijasta. Oppilaitoksen henkilöstön tietoon tulleesta alaikäiseen kohdistuneesta väkivallasta sekä seksuaalirikosepäilyistä tehdään lastensuojeluilmoituksen lisäksi ilmoitus poliisille. Oppilaitoksella on sisäinen ohje lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. Ohje on käsitelty opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa. Lastensuojelulaki velvoittaa ilmoituksen tekemiseen ja tarvittaessa Eloisa tai muu hyvinvointialue ohjeistaa, miten se käytännössä tehdään.

Opiskelijoiden huoltajien on mahdollista osallistua yhteistyöhön monikanavaisesti. Huoltajille tiedotetaan säännöllisesti ajankohtaisista asioista, jonka lisäksi opiskelijan huoltajilla on mahdollisuus olla yhteydessä henkilökuntaan sähköpostitse, Wilma-järjestelmän kautta sekä tekstiviesteillä ja/tai puhelimitse.

Opiskelijan ja/tai huoltajan luvalla kootaan tarvittavia asiantuntijoita auttamaan ja tukemaan opiskelijan elämäntilannetta sekä opintoja. Yhteistyötä verkoston kanssa tehdään esim. opiskelijan yksilöllisissä opiskeluhuollollisissa palavereissa. Yleisen tason yhteistyön kehittämistä ja tiedottamista tapahtuu puhelinkonsultaatioissa, verkostopalavereissa, kokouksissa, koulutuksissa, yhteisissä teemapäivissä, infotilaisuuksissa sekä muissa tapahtumisissa. Ammattiopisto Samiedun moniammatillinen verkostokartta on kokonaisuudessaan kuvattuna Samiedun [www-sivuilla](http://www.sivuilla) sekä henkilöstön intranetissä.

3. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämisvastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) määrittelee oppilaitoksen opiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista sekä menettelytavoista työrauhan säilyttämiseksi, kurinpitotoimissa ja opiskeluoikeuden menettämistä koskevissa asioissa.

Tämä laki antaa koulutuksen järjestäjälle keinoja toimia tilanteissa, joissa opiskelijan soveltumattomuus alalle vaarantaa turvallisuutta. Laissa määritellyjä menettelyjä varten koulutuksen järjestäjä on nimennyt opiskeluasioiden monijäsenen toimikunnan sekä päättänyt toimikunnan toimintatavoista ja päätöksenteosta. Samiedun järjestyssäännöt löytyvät Wilmasta sekä [www-sivuilta](http://www.sivuilla) että henkilöstön intrasta. Opiskeluhuollon edustaja (kuraattori tai palveluohjaaja) on opiskelijan tukena kurinpidollisissa prosesseissa. Samiedun järjestyssääntöjen rikkomisesta voi seurata opiskelijalle kurinpidollisia toimia.

TAULUKKO 1. Kurinpito- ja turvaamistoimet ammatillisessa koulutuksessa

Kurinpito	Kuuleminen	Ilmoitus	Kirjaaminen	Toimivalta	Huom!
Opetustilasta poistaminen *häiritsevä käyttäytyminen *Menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai muun opiskeluympäristön järjestystä		Huoltajalle	Kyllä	Opettaja/ rehtori	Opettajalla ja rehtorilla yksin tai yhdessä oikeus poistaa opiskelija, joka ei noudata suullista määräystä poistua. Vastarintaa tekevä opiskelija voidaan poistaa käyttäen sellaisia opiskelijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina hänen ikänsä ja tilanteen vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Annettava kirjallinen selvitys asiasta koulutuksenjärjestäjälle. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää.
Kirjallinen varoitus *häiritsee opetusta *käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti *menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo järjestystä *kieltäytyy huumausainetestä koskevan todistuksen esittämisestä *on huumausainetestä koskevan selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että toimintakyky on heikentynyt	Opiskelija ja huoltaja	Kirjallinen päätös	Hallinnollinen päätös	Rehtori	Yksilöitävä teko, hankittava selvitys. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

*käyttäytyy uhkaavasti tai väkivaltaisesti asuntolan tiloissa taikka rikkoo asuntolan järjestystä					
Määräaikainen erottaminen sekä asuntolasta erottaminen määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi * Vakava rikkomus, toistuva piittaamattomuus jatkuu varoituksen jälkeen.	Opiskelija ja huoltaja	Kirjallinen päätös	Hallinnollinen päätös	Rehtori / opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta	Oppilaitoksesta erottaminen enintään 1 vuoden ajaksi. Yksilöitävä teko, hankittava selvitys. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi (Oppivelvollisuuslaki 2020/1218) Muiden kuin oppivelvollisten osalta korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättää rehtori, muissa tapauksissa opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta.
Opetuksen epääminen enintään kolmen työpäivän ajaksi * Turvaamistoimi, jos olemassa vaara, että opiskelijan tai muun henkilön turvallisuus kärsii väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen takia tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti opetusta häiritsevän käytöksen vuoksi.		Huoltajalle	Kyllä	Tiimipäällikkö	Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.
Poisotto-oikeus * Jos opiskelijalla on kielletty tai vaarallinen esine tai aine. * Pyydä opiskelijaa antamaan esine. Ellei hän anna, saat ottaa sen pois. *Häirintään käytetyn		Ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisimman pian	Kyllä. Poisottaminen ja myös esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata	Rehtorilla tai opettajalla yhdessä tai erikseen, poisotosta ennalta tehdyn suunnitelman ja ohjeiden mukaan	Jos opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavaa esineen tai aineen haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää

<p>esineen tai aineen palauttaminen mahdollisimman pian opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai opiskelijalle itselleen, jos opiskelija on täysi-ikäinen.</p> <p>*Esine palautetaan poliisille, jos muilla ei lain mukaan ole oikeutta pitää esinettä tai ainetta hallussaan.</p> <p>*Huumausaineet, ampuma-aseet, aseet, osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.</p> <p>*Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti.</p> <p>*Jos huoltaja ei 3 kk kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää.</p>					<p>puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.</p> <p>Ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.</p> <p>Tehtävä mahdollisimman turvallisesti ja hienotunteisesti eikä saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.</p> <p>Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle.</p>
<p>Tarkastamisoikeus</p> <p>* Jos on ilmeistä, että opiskelijalla on hallussa sellainen kielletty esine tai aine, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.</p>		<p>Ilmoitettava opiskelijan huoltajalle mahdollisimman pian</p>	<p>Kyllä</p>	<p>Opettajalla ja rehtorilla</p>	<p>Opiskelijalle ilmoitettava ennen tarkastusta tarkastuksen syy.</p> <p>Tarkastajan oltava opiskelijan kanssa samaa sukupuolta ja lisäksi läsnä oltava toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, joka opiskelijan pyynnöstä on hänen valitsemansa, jos tämä on saapuvilla.</p>

*Oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa					Tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.
Opiskelu-oikeuden pidättäminen *Kun opiskelija kieltäytyy terveydentilan toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta (SORA).		Huoltajalle	Kirjallinen päätös	Opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta	Opiskelu-oikeus voidaan pidättää siihen asti, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin taikka kunnes hän suostuu toimittamaan rikosrekisteriotteen nähtäväksi
<p>Muuta huomioitavaa: Opiskelijaa vastaan syyte vireillä</p> <p>Jos opiskelijaa vastaan on tuomioistuimessa vireillä syyte, se estää aloittamasta tai jatkamasta oppilaitoksen rangaistusmenettelyjä. Jos syyte on opiskelijalle vapauttava, voidaan häntä oppilaitoksessa rangaista, kun teko ei ollut rikos mutta oppilaitoksessa rangaistava. Jos opiskelija tuomitaan, hänelle ei voida samasta asiasta antaa kurinpitovapautusta (eli varoitusta tai määräaikaista erottamista). Määräaikainen erottaminen ja asuntolasta erottaminen on kuitenkin tällöinkin mahdollista, jos se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.</p>					

3.1 Kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet

Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta, opiskelijan asuntolasta erottamista ja kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on yksilöitävä kurinpitotoimen syynä oleva teko tai laiminlyönti, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelija-asuntolasta on kuultava myös alaikäisen opiskelijan huoltajaa tai muuta laillista edustajaa. Muista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle. Kurinpitotoimesta, opiskelu-oikeuden peruuttamisesta ja opiskelu-oikeuden pidättämisestä tulee antaa kirjallinen päätös, ja muut toimenpiteet (poistumaan määrääminen, opetukseen osallistumisen epääminen) tulee kirjata Wilma -järjestelmään.

Itä-Savon koulutuskuntayhtymän hallitus nimeää opiskeluasioiden monijäsenisen toimikunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajana toimii pedagoginen päällikkö. Toimikunnassa on opettajien, opiskelijoiden, opiskeluhoollon ja työelämän edustajat. Toimikunta kokoontuu tarvittaessa. Samiedun opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta vastaa rehtorin toimivallan ylittävistä opiskelu-oikeuteen,

määräaikaiseen erottamiseen ja asuntolasta erottamiseen liittyvistä asioista. Kirjallisen varoituksen antamisesta opiskelijalle päättää rehtori. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä päättää Samiedun opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta. Muiden kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitettujen oppivelvollisten osalta korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja asuntolasta erottamisesta päättää rehtori.

3.1.1 Opiskelijan käytökseen puuttuminen, puhuttelu, suullinen huomautus, opetustilasta poistaminen sekä tavaroiden tarkistaminen ja haltuunotto

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Tämä koskee sekä fyysisiä että virtuaalisia opiskeluympäristöjä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti. Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Samiedun opiskeluhoitosuunnitelmassa, järjestyssäännöissä ja muissa eri ohjeissa annetaan oppilaitosyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä sekä muita tarkempia määräyksiä. Opiskelijan rikkoessa lakia, Samiedun järjestyssääntöä tai muuta ohjeistusta oppilaitoksen fyysisessä tai virtuaalisessa opiskeluympäristössä, opettajalla, HOKS-ohjaajalla tai muulla henkilökunnalla on velvollisuus puuttua asiaan. Opiskelijan käytöksestä riippuen puuttuminen voi sisältää esimerkiksi opiskelijan puhuttamista, asian viemistä ilman kurinpitotoimia edelleen monialaisen asiantuntijaryhmän käsittelyyn tai asian viemistä mahdollisiin kurinpitotoimiin liittyen rehtorin tai opiskeluasioiden monijäsenisen toimikunnan käsittelyyn. Asiasta tehdään tarvittaessa ilmoitus lastensuojeluviranomaiselle, poliisille tai työsuojeluviranomaiselle.

Ohjeistuksen mukaisesti tarvittaessa Samiedun opetus- ja ohjaushenkilöstö voi antaa opiskelijalle suullisen huomautuksen. Jos pedagoginen keskustelu ei auta, niin opettaja tai rehtori voi myös määrätä opetusta häiritsevän, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantavan opiskelijan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta, muusta opetustilasta tai oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. Säännös koskee myös koulutukseen liittyviä käytännön tehtäviä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä; esimerkiksi, jos opiskelija tulee päihtyneenä työpaikalle.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, opettajalla ja rehtorilla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Tarvittaessa voidaan kutsua poliisi paikalle. Opiskelijan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta. Mikäli opettaja katsoo poistettavan opiskelijan olevan siinä mielentilassa, että on syytä epäillä hänen toimintakykyään tai vahingoittavan itseään, opiskelijalle on järjestettävä valvonta kotiin tai hoitoon saattamisen ajaksi. Opettajalla ja rehtorilla on myös rajoituksin oikeus opiskelijan tavaroiden, opiskelijan hallinnassa olevien oppilaitoksen säilytystilojen ja päällisin puolin hänen vaatteidensa tarkastamiseen sekä rajoituksin oikeus ottaa haltuunsa esineitä tai aineita. Opettaja tiedottaa tapahtuneesta HOKS-ohjaajaa, joka ottaa yhteyden alaikäisen opiskelijan huoltajaan. HOKS- ohjaaja seuraa myös opiskelijan puhuttelussa mahdollisesti sovittujen toimenpiteiden toteutumista. Opettaja/HOKS-ohjaaja tekee merkinnän puhuttelusta, sen syystä ja sovitusta asioista Wilma järjestelmään. Myös yhteydenotosta huoltajaan on tehtävä merkintä Wilma järjestelmään. Puhuttelu, suullinen huomautus ja opetustilasta poistaminen sekä tavaroiden tarkistaminen ja haltuunotto ovat työrauhan, sisäinen järjestyksen ja opiskelun esteettömyyden turvaamistoimia, johon opiskelijalla ei ole muutoksenhakuoikeutta.

3.1.2 Opetukseen osallistumisen epäminen

Opettaja tai rehtori voi evätä opiskelijan osallistumisen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan taikka oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisten palveluiden käyttäminen on opiskelijalle vapaaehtoista, eikä oppilaalla ja opiskelijalla ole velvollisuutta osallistua opiskeluhuollon palveluihin. Epäämistilanteessa ja sen jälkeen oppilaalle ja opiskelijalle tulee kuitenkin tarjota opiskeluhuollon palveluita ja mahdollisuutta tapahtuneen läpikäynnille.

Opetukseen osallistumisen epäämisen tulee olla suhteessa opiskelijan tekoon ja asetettuihin tavoitteisiin. Tiimipäällikkö tiedottaa asiasta tarvittaville opettajille ja HOKS-ohjaajalle. HOKS-ohjaaja ottaa yhteyttä opiskelijaan ja alaikäisen opiskelijan huoltajaan ja kertoo epäämisestä. HOKS-ohjaaja tekee merkinnät opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisestä sekä yhteydenotoista Wilman järjestelmään. Opetukseen

osallistumisen epääminen on työrauhan, sisäinen järjestyksen ja opiskelun esteettömyyden turvaamistoimi, johon opiskelijalla ei ole muutoksenhakuoikeutta.

3.1.3 Kirjallinen varoitus

Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus epäasiallisen käyttäytymisen jatkuessa edelleen tai jos kyseessä on vakava rike. Vakavaksi rikkeeksi katsotaan esim.

- uhkaus
- henkinen tai fyysinen väkivalta
- kiusaaminen
- ei hyväksyttävä käyttäytyminen (esim. arkaluonteisten tietojen levittäminen tai epäasiallinen kirjoittaminen sosiaalisessa mediassa)
- toistuva tupakointi oppilaitoksen alueella
- päihteiden (esim. alkoholi tai huumeet) vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksen alueella tai tilaisuuksissa
- oppilaitoksen tai toisen henkilön omaisuuden turmeleminen
- työsuojelumääräysten toistuva rikkominen
- kieltäytyminen huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä

Samiedun asuntolassa asuvalle opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä.

Ennen kirjallisen varoituksen antamista, on varoitukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys, kuultava opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa sekä dokumentoitava asia. Tiimipäällikkö tai pedagoginen päällikkö toimittaa tarvittavat tiedot rehtorille: Yksilöity selvitys opiskelijan teosta, laiminlyönnistä tai toiminnasta ja perusteet varoituksen antamiselle sekä opiskelijan kuulemisen ajankohta. Kuulemistilaisuuteen kutsutaan paikalle opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja, tiimipäällikkö/pedagoginen päällikkö, turvallisuuteen ja tiloihin liittyvissä asioissa tila- ja turvallisuuspäällikkö, opiskeluhuollon edustaja, sekä tarvittaessa muita henkilöitä. Mikäli kuulemisen jälkeen rehtori päätyy kirjallisen varoituksen antamiseen, siitä ilmoitetaan opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle sekä HOKS-ohjaajalle ja tiimipäällikölle/pedagogiselle päällikölle. Wilmaan tehdään merkinnät kuulemistilaisuuteen kutsumisesta, kuulemistilaisuudesta sekä kirjallisesta varoituksesta.

3.1.4 Opiskelijan määräaikainen erottaminen enintään yhdeksi vuodeksi

Jos opiskelijan tekemä rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelijan asuntolasta erottamista, on erottamisen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys, varattava opiskelijalle ja myös alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisuus tulla kuulluksi sekä dokumentoitava asia.

Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta ja sen asuntolasta enintään kolmeksi kuukaudeksi. HOKS-ohjaajan tulee tällöin yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan kanssa laatia suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana. Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen, voidaan opiskelija katsoa eronneeksi.

Päätöksen opiskelijan mahdollisen määräaikaisen erottamisen ottamisesta opiskeluasioiden monijäsenen toimikunnan käsittelyyn tekee pedagoginen päällikkö. Tiimipäällikkö keskustelelee asiasta pedagogisen päällikön kanssa ja toimittaa tarvittavat tiedot rehtorille: Yksilöity selvitys opiskelijan teosta, laiminlyönnistä tai toiminnasta ja perusteet erottamiselle sekä ehdotus opiskelijan kuulemisen ajankohdasta. Kuulemistilaisuuteen kutsutaan paikalle opiskelija, alaikäisen opiskelijan huoltaja, tiimipäällikkö ja/tai pedagoginen päällikkö sekä tarvittaessa muita henkilöitä. Mikäli kuulemisen jälkeen päädytään jatkamaan kurinpitomenettelyä, opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta käsittelee ja harkintansa mukaan päättää opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta.

Samiedulla korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja asuntolasta erottamisesta päätöksen tekee rehtori. Tämä ei kuitenkaan koske oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollista, jota koskevan päätöksen tekee opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta. Myös tällöin toimitaan edellä mainitun menettelytavan mukaisesti.

Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta lainvoimaa vailla olevana, jollei opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta tai hallinto-oikeus toisin pääte. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

Opiskelijan kanssa sovitaan tarvittavista opiskelijahuoltopalveluista, kuten esimerkiksi etsivän nuorisotyön palvelujen käyttämisestä. Kuulemistilaisuuteen kutsumisesta, kuulemistilaisuudesta sekä opiskelijan erottamisesta tehdään merkinnät Wilma-järjestelmään. Erottamisesta ilmoitetaan rehtorille, opintotoimistoon ja tiimipäällikölle.

3.1.5 Opiskelu-oikeuden pidättäminen

Kun opintoihin tai ammatissa toimimiseen sisältyy lain ammatillisesta koulutuksesta 81 §:n mukaisia alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia (ns. SORA-tutkinnot) ja on ilmeistä, että opiskelija ei opiskeluaikanaan enää terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä, hänet voidaan määrätä terveydentilan toteamiseksi laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamiin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Vastaavasti SORA-säädöksiin liittyen opiskelijan tulee antaa koulutuksen järjestäjän pyynnöstä opiskelu-oikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilaissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Tiimipäällikkö määrää opiskelijan kirjallisesti laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamiin tarkastuksiin ja tutkimuksiin tai toimittamaan rikostaustaotteen kohtuullisessa määräajassa. Jos opiskelija kieltäytyy välttämättömistä opiskelijan terveydentilan tai toimintakyvyn selvittämiseksi suoritettavista tarkastuksista ja tutkimuksista, tai vastaavasti kieltäytyy rikostaustaotteen nähtäväksi antamisesta, opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta voi pidättää oikeuden opiskeluun siihen asti, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin tai suostuu toimittamaan rikostaustaotteen nähtäväksi.

Tiimipäällikkö toimittaa tarvittavat tiedot ja perusteet opiskelu-oikeuden pidättämiseen pedagogiselle päällikölle sekä ehdotuksen opiskelijan kuulemisen ajankohdasta. Kuulemistilaisuuteen kutsutaan paikalle opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja, pedagoginen päällikkö ja/tai tiimipäällikkö sekä tarvittaessa muita henkilöitä.

Mikäli kuulemisen jälkeen päädytään jatkamaan opiskelu-oikeuden pidättämistä turvaamistoimenpiteenä, opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta käsittelee ja harkintansa mukaan päättää pidättämisestä. Opiskelijan opiskelu-oikeuden pidättämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta lainvoimaa vailla olevana, jollei toimikunta tai hallinto-oikeus toisin pääte. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja opiskelu-oikeuden pidättämisen alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun opiskelu-oikeuden pidättämisestä päätetään.

Koulutuksen järjestäjän tulee yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa laatia suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta opiskelu-oikeuden pidättämisen aikana. Jos

oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen, voidaan opiskelija katsoa eronneeksi. Päätös lähetetään opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisista opiskelijahuoltopalveluista. Opiskeluoikeuden pidättämisestä ilmoitetaan opintotoimistoon ja tiimpäällikölle ja HOKS-ohjaajalle.

3.1.6 Opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta säädetään ammatillisen koulutuksen laissa (531/2017). Valtioneuvoston asetuksella ammatillisesta koulutuksesta (673/2017, muutettu 138/2018) säädetään tutkinnoista, joissa opiskeluoikeuden peruuttaminen on mahdollista (SORA-tutkinnot). Lisäksi opetushallitus on määrännyt tarkemmin tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen on mahdollista vain niin sanotuissa SORA-tutkinnoissa. Opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta voi peruuttaa opiskelijan opiskeluoikeuden niin sanottujen SORA-säädösten perusteella, kun opintoihin tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia ja jos

1. opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittanut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä; tai
2. on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai
3. opiskelija on tutkintoa suorittamaan hakeutuessaan salannut sellaisen tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen ottamisensa opiskelijaksi.

Kun koulutukseen liittyvät käytännön tehtävät oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta voi myös peruuttaa opiskeluoikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen tietyistä rikoslaissa tarkoitetuista sukupuolisiveellisyyttä loukkaavista rikoksista, törkeästä ryöstöstä tai tietyistä seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksista.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen on viimesijainen keino, ellei toiseen tutkintoon tai koulutukseen ohjauksella tai muilla tukitoimilla saada tilannetta ratkaistua. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- tai muu selvitys sekä varattava opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi ja dokumentoitava asia. Tiimipäällikkö toimittaa tarvittavat tiedot pedagogille päällikölle: Yksilöity selvitys opiskelijan teosta, laiminlyönnistä tai toiminnasta ja perusteet opiskeluoikeuden peruuttamiselle sekä ehdotus opiskelijan kuulemisen ajankohdasta. Kuulemistilaisuuteen kutsutaan paikalle opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja, pedagoginen päällikkö ja/tai tiimipäällikkö sekä tarvittaessa muita henkilöitä. Mikäli kuulemisen jälkeen päädytään jatkamaan opiskeluoikeuden peruuttamista turvaamistoimenpiteenä, opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta käsittelee ja harkintansa mukaan päättää peruuttamisesta. Opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta lainvoimaa vailla olevana, jollei toimikunta tai hallinto-oikeus toisin pääte. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja opiskeluoikeuden peruuttamisen alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta päätetään.

Opiskelija, jolta opiskeluoikeus on peruutettu, voi myöhemmin hakea opiskeluasioiden monijäseniseltä toimikunnalta opiskeluoikeuden palauttamista. Opiskelijan tulee pyytää kirjallisesti opiskeluoikeuden palauttamista ja toimittaa tiimipäällikölle tarvittavat selvitykset, joilla hän osoittaa peruuttamisesta aiheuttaneiden syiden poistuneen. Tiimipäällikkö toimittaa tarvittavat tiedot pedagogiselle päällikölle. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos opiskelija osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. Opiskelijan kanssa sovitaan opiskeluoikeuden peruuttamisen jälkeen tarvittavista opiskelijahuoltopalveluista, joka ohjaa esimerkiksi etsivän nuorisotyön palvelujen käyttämisestä. Opiskeluoikeuden palauttamisen jälkeen opiskelijan kanssa sovitaan opiskeluun liittyvistä toimista.

Tiimipäällikkö ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviralle sosiaali- ja terveysalan opiskelijaa koskevasta vireillä olevasta käsittelystä sekä opiskeluasioiden monijäsenisen toimikunnan tekemästä opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista. Kuulemistilaisuuteen kutsumisesta, kuulemistilaisuudesta sekä opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta tai palauttamisesta tehdään kirjaukset Wilmaan. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta tai palauttamisesta ilmoitetaan rehtorille, opintotoimistoon ja tiimipäällikölle.

Edellä mainittuja säädöksiä ja määräyksiä sovelletaan myös silloin, kun on kyse SORA-tutkintojen yksittäisten tutkinnon osien liittämistä pakollisena tai valinnaisena tutkinnon osana johonkin muuhun tutkintoon, joka ei ole asetusten mukainen SORA-tutkinto. Esimerkiksi tilanteessa, jolloin sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon hoidon ja huolenpidon tutkinnon osa liitetään valinnaisena tutkinnon osana hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkintoon. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta tarkemmin Opetushallituksen oppaassa: [Koulutuksen](#)

järjestäjille keinoja puuttua opiskeluun soveltumattomuuteen, Uudistettu opas SORA-säädösten ja –määräysten toimeenpanoon ammattikoulutuksessa.

3.1.7 Huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatiminen

Huumausainetestaukseen lähettämiseen liittyvät säännökset koskevat kaikkien koulutusalojen tutkintoja koulutukseen kuuluvissa käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä tai tilanteessa, jolloin opiskelijalla on riippuvuus huumeista. Opiskelijoiden huumausainetestauksen tavoitteena on estää huumausaineiden käytöstä aiheutuvat vaaratilanteet, minimoida päihteiden käyttöä ja ennaltaehkäistä siitä aiheutuvia haittoja koulutuksen aikana ja työelämässä.

Opiskelija voidaan velvoittaa esittämään huumausainetestiä koskeva todistus, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena koulutukseen kuuluvissa käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä tai tilanteessa, jolloin opiskelijalla on riippuvuus huumeista. Todistuksen vaatimisen lisäedellytyksistä ja menettelytavoista on tarkemmat ohjeet Samiedun opiskelijoiden päihdeohjelmassa.

Jos edellytykset huumausainetestaukseen velvoittamiseen eivät täyty, ohjataan opiskelija menemään testaukseen vapaaehtoisesti opintojen etenemisen, kuten esimerkiksi työpaikalla tapahtuvan opiskelujaksolle pääsemisen varmistamiseksi. Opetusta häiritsevää, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvää tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantavaa opiskelijaa kohtaan toimitaan aiemmin mainittujen turvaamis- ja kurinpitotoimenpiteiden mukaisesti.

Pedagoginen päällikkö dokumentoi yksilöidyn selvityksen perusteista huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimiselle ja tekee määräyksen huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä SORA-säädöksiin mukainen määräys huumausainetestaukseen –lomakkeella (Samiedun päihdeohjelman liitteenä). Pedagoginen päällikkö täyttää määräyksen lisäksi myös määräyksen liitteenä olevan tiedonsiirtolomakkeen terveydenhuollolle. Molempien asiakirjojen alkuperäinen kappale jää Samiedulle. Molemmista annetaan yksi kopio opiskelijalle ja lisäksi kopio tiedonsiirtolomakkeesta opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajalle. HOKS-ohjaaja ottaa yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajaan ja ilmoittaa huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimisesta.

3.1.8 Rikosrekisteriotteen nähtäväksi antaminen

Rikosrekisteriotteen (rikostaustaote) nähtäväksi antaminen koskee vain SORA-tutkintoihin liittyviä opintoja. Opiskelijan tulee pyynnöstä antaa opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 5

momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, jos koulutukseen liittyviin 13 käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä sisältyy olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Rikosrekisteriotteen avulla voidaan tarkistaa, täyttääkö opiskelija koulutusalan ja tutkinnon turvallisuusedellytykset niin, että hän voi jatkaa opintojaan. Mikäli opiskelu ei liity SORA-tutkintoihin, mutta opiskelija työskentelee esimerkiksi työpaikalla tapahtuvassa oppimisessä olennaisesti alaikäisten parissa, työnantajalla on vastaavasti oikeus ja velvollisuus rikostaustan selvittämiseen.

Rikostaustaote voidaan pyytää opiskelijalta vasta, kun koulutus on alkanut ja vain silloin, kun opiskelija tosiasiaassa on aloittamassa alaikäisten parissa työskentelyn. Tiimipäällikkö tai hänen määräämänsä opettaja pyytää rikostaustaotteen nähtäväksi ennen opiskelijan ensimmäistä työpaikalla tapahtuvan oppimisen jaksoa. Opiskelijan tulee itse tilata rikostaustaote ja toimittaa se nähtäväksi tiimipäällikölle tai hänen määräämälleen opettajalle. Tiimipäällikkö tai hänen määräämänsä opettaja tekee merkinnän otteen esittämisestä Wilman HOKS lomakkeelle ja palauttaa otteen opiskelijalle. Rikostaustaotteen pyytämisen menettelytavoista on tarkemmat ohjeet erillisessä liitteessä. Rikostaustaotteen nähtäväksi pyytäminen on opiskeluoikeuden arvioinnin valmistelua, johon opiskelijalla ei ole muutoksenhakuoikeutta.

3.2 Opiskelija-asuntolan kurinpidolliset toimenpiteet

Samiedun opiskelija-asuntolassa asuviin opiskelijoihin noudatetaan edellä mainittuja kurinpito- ja turvaamistoimenpiteitä. Muun muassa, jos opiskelija rikkoo asuntolan järjestyssääntöä, niin asuntolan palveluohjaaja puhuttelee opiskelijaa, antaa tarvittaessa suullisen huomautuksen ja ilmoittaa alaikäisen opiskelijan huoltajalle rikkomuksesta. Mikäli sääntörikkomus toistuu, rehtori voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai opiskelija kirjallisen varoituksen jälkeen edelleen rikkoo asuntolan järjestyssääntöä, niin opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta päättää mahdollisesta asuntolasta erottamisesta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta asuntolasta erottamisesta päätöksen tekee rehtori. Tämä ei kuitenkaan koske oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollista, jota koskevan päätöksen tekee opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta.

3.3 Oppisopimuskoulutukseen liittyvät kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet

Oppisopimus on määräaikainen työsuhde, joka syntyy opiskelijan, työnantajan ja koulutuksen järjestäjän sopimuksella. Oppisopimukseen sovelletaan muun muassa ammatillista koulutusta koskevaa lakia sekä pääsääntöisesti työsopimuslakia.

Oppisopimusopiskelijat noudattavat Samiedun järjestyssääntöjä, siltä osin, kun suorittavat tietoperusteisia opintojaan tai osaamista hankitaan Samiedussa. Mikäli opiskelijat rikkovat lakia tai järjestyssääntöä, heihin sovelletaan edellä mainitun kohdan 3.1.1 toimia. Jos opiskelijalla on Samiedussa suoritettavien käytännön tehtävien tai osaamisen hankkimisen yhteydessä riippuvuus huumeista, noudatetaan kohdassa 3.1.7 mainittua huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimisen ohjeita.

Laajennetuissa oppisopimuksissa noudatetaan sen oppilaitoksen määräyksiä, missä opiskelu tapahtuu. Jos tutkinto-opiskelija erotetaan määräajaksi oppilaitoksesta, opiskelijan oikeus opiskeluun pidetään tai opiskelijan opiskeluoikeus väliaikaisesti keskeytetään, keskeytyy opiskeluun mahdollisesti liittyvä oppisopimuskoulutus vastaavaksi ajaksi. Oppisopimuskoulutukseen, siltä osin, kun opiskelua suoritetaan työpaikalla, ei sovelleta tämän ohjeen kurinpito- ja turvaamistoimenpiteitä. Oppisopimus voidaan päättää kesken sopimuskauden työsopimuslain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisesti joko purkamalla tai irtisanomalla työsuhde. Työsuhteen irtisanomisen tai purkamisen perusteena voi tulla kysymykseen myös sellainen syy, mikä oikeuttaisi opiskeluoikeuden peruuttamiseen.

Oppisopimusopiskelijan huumausainetestauksessa työpaikalla toimitaan samoin kuin työsopimussuhteessa yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004) säädetään. Rikosrekisteriotteen esittämisessä työnantajalle sovelletaan lakia lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002), jonka mukaan työnantajalla on oikeus ja velvollisuus rikostaustan selvittämiseen. Edellä mainitut asiat koskevat soveltuvin osin myös virkamiehille ja yrittäjälle järjestettävää oppisopimuskoulutusta.

3.4 Erityisiä henkilötietoryhmiä koskevien tietojen käsittely kurinpito- ja turvaamistoimenpiteissä

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan EU:n yleistä tietosuojasetusta (EPNAs (EU) 2016/679) sekä kansallista tietosuojalakia (1050/2018) ja lakia ammatillisesta koulutuksesta (20177531). Yleinen tietosuojasetus määrittelee erityisiksi henkilötiedoiksi (aiemmin termi arkaluonteiset tiedot) tiedot, joista ilmenee rotu

tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys sekä geneettiset tai biometriset tiedot henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveyttä koskevat tiedot taikka luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevat tiedot. Erityisten henkilötietojen käsittelyssä on huomioitava yleisen tietosuoja-asetuksen, kansallisen tietosuojalain ja lain ammatillisesta koulutuksesta säännökset.

Hakijan ja opiskelijan terveydentilaa koskevia laissa ammatillisesta koulutuksesta tarkoitettuja tietoja saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijaksi ottamisesta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista. Tutkintokoulutuksen opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa tietoa saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta. Samiedussa kurinpitotoimiin liittyviä opiskelijoiden erityisiä henkilötietoja käsittelevät HOKS-ohjaaja, opiskelijahuollon henkilöstö, tiimipäälliköt, pedagoginen päällikkö, hallintojohtaja, rehtori sekä tarvittaessa edellä mainittujen sijaiset. Erityiset henkilötiedot säilytetään erillään muista henkilötiedoista. Erityiset henkilötiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

3.5 Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syystä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta. Opiskelija saadaan kuitenkin erottaa määräajaksi tai erottaa opiskelija-asuntolasta määräajaksi tai jäljellä olevien opintojen ajaksi, jos se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

4. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen

Suunnitelma kurinpitotoimista sekä oppilaitoksen voimassa olevat järjestyssäännöt ovat julkisesti kaikkien nähtävillä Samiedu www-sivuilla. Suunnitelma kurinpitotoimista on myös ollut henkilöstön, opiskelijoiden ja

huoltajien kommentoitavana ennen sen hyväksymistä. Opetus- ja ohjaushenkilöstö käy vuosittain uusien opiskelijoiden kanssa läpi oppilaitoksen järjestyssäännöt ja tiedottaa kurinpitomenettelystä opintojen alkaessa.

5. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Henkilökunnan perehdyttäminen turvaamistoimenpiteisiin sekä kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämiseen toteutetaan perehdyttämissuunnitelman mukaisesti sekä lisäksi tarpeen mukaan esimerkiksi lukuvuoden alussa. Uusille henkilöille perehdyttäminen suoritetaan heti työsuhteen alkaessa muun perehdyttämisen yhteydessä. Henkilöstön osaamisen varmistamiseksi voidaan järjestää myös erillisiä koulutuksia ja tarvittaessa mahdollistetaan osallistuminen ulkopuoliseen koulutukseen.

6. Menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Oppilaitoksen johtotiimi seuraa koko oppilaitoksen kurinpitoon liittyvien toimenpiteiden määriä ja rikkeiden syitä sekä arvioivat suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta.

7. Liitteet

7.1 Toimintaohje opiskelijoiden tavaroiden tarkistamisesta ja haltuun ottamisesta

Kiellettyjen esineiden ja aineiden hallussapitokielto

Samieduun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta

- jonka hallussapito on laissa tai järjestyssäännössä kielletty (esim. nuuska, tupakka, alkoholi, nyrkkiraudat, teräaseet, teleskooppipamput ja ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä erehdyttävästi muistuttavat esineet)
- jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta (esim. laserosoittimet ja syövyttävät aineet)
- joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen (esim. viiltämiseen ja pistämiseen soveltuvat esineet tai spraymaalit)
- ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä

Koulutuksen vuoksi tarpeellisten esineiden ja aineiden, kuten tarpeellisten työvälineiden, hallussapito on kuitenkin sallittu.

Oikeus kiellettyjen esineiden tai aineiden haltuun ottamiseen

Opiskelijan mukana olevat esineet ja aineet, joiden hallussapito on laissa kielletty, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä, voidaan ottaa haltuun. Oikeus haltuun ottamiseen on rehtorilla ja opettajalla. Oikeus ei ulotu sellaisiin esineisiin tai aineisiin, joilla häiritään opetusta tai oppimista (esim. puhelin). Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan voimassa olevan lain nojalla muun muassa ohjata pois luokasta tai muusta opetustilasta.

Toimivalta haltuun ottamisessa

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen em. henkilöillä on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja (esim. kiinni pitäminen), joita voidaan pitää puolustettavina tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Tähän harkintaan vaikuttaa mm.

- opiskelijan ikä,
- tilanteen uhkaavuus,
- vastarinnan vakavuus,
- kokonaisarvio tilanteesta

Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita ja vaatii aina erittäin tarkkaa harkintaa. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää.

Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Rehtorilla ja opettajalla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, kielletyn esineen tai aineen (jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta) haltuun ottamiseksi,

- jos on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta,
- tai opiskelija ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Opiskelijalle tulee aina ensin varata mahdollisuus luovuttaa esine tai aine vapaaehtoisesti tai todistaa, että sellaista ei hänen hallussaan ole. Opiskelijalle tulee myös ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

MENETTELYTAVAT

Yleiset periaatteet opiskelijan tavaroiden tarkastamiseksi ja haltuun ottamiseksi

- Toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti.
- Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.
- Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.
- Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.

Menettely opiskelijan tavaroiden tarkastamiseksi

Tarkastaminen edellyttää perusteltua ja ilmeistä syytä

- Valitse opiskelijan kanssa käytävälle keskustelulle ja tavaroiden tarkastamiselle rauhallinen paikka mahdollisuuksien mukaan.
- Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta.
- Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva.
- Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saatavilla paikalle.
- Ilmoita opiskelijalle syy tarkastukseen ennen tarkastuksen aloittamista. Anna opiskelijalle mahdollisuus itse osoittaa, ettei hänellä ole hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita.
- Kirjaa muistiin tarkastuksen syy, läsnäolijat, aika ja paikka sekä kuvaus tarkastuksen kulusta. Kirjaa ylös, löytyikö opiskelijalta kiellettyjä esineitä tai aineita.
- Ilmoita alaikäisen opiskelijan tarkastamisesta mahdollisimman pian huoltajille ja kirjaa tieto ilmoituksesta.
- Jos kiellettyjä esineitä tai aineita löytyi tarkastuksessa, toimi esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta annettujen ohjeiden mukaisesti. Edellä mainitusta tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Menettely kiellettyjen esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa

Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet:

- Toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti.
- Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.
- Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

- Kirjaa muistiin haltuun otettavat esineet ja aineet.
- Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian. Huoltajalle on ilmoitettava, että esineet tai aineet on noudettava mahdollisimman pian, kuitenkin 3 kk kuluessa ilmoituksesta. Kirjaa tieto ilmoituksesta.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen henkilön tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta esihenkilölle / koulutuksen järjestäjälle. Asia käsitellään Samiedun johtotiimissä / hallituksessa.
- Haltuun otetut esineet ja aineet on säilytettävä huolellisesti lukitussa kaapissa tai tilassa.

Menettely haltuun otettujen esineiden tai aineiden luovuttamisessa ja hävittämisessä

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta.

- Alaikäisen opiskelijan esineet ja aineet luovutetaan hänen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalle.
- Täysi-ikäisen opiskelijan esineet ja aineet luovutetaan hänelle itselleen. Opiskelijalle luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä.
- Kirjaa muistiin esineiden ja aineiden luovutuksen ajankohta, luovutettavat esineet ja aineet, kenelle luovutus suoritetaan ja kaikki läsnäolijat.
-

Esineet ja aineet, joita opiskelijalla tai hänen huoltajallaan ei lain mukaan ole oikeutta pitää hallussaan, tulee kuitenkin luovuttaa poliisille.

- Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.
- Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää.

7.2 Ohje rikosrekisteriotteen pyytämiseksi opiskeluoikeuden arviointia varten

Opiskelijan tulee pyynnöstä antaa opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi ote rikosrekisteristä. Oikeusrekisterikeskus käyttää tästä otteesta nimeä: rikostaustaote. Rikostaustaotteen pyytäminen koskee vain niin sanottuja SORA-tutkintoja ja edellyttää, että SORA-tutkintoon liittyviin opintoihin sisältyy olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Rikostaustaotteen avulla oppilaitos tarkistaa, täyttääkö opiskelija koulutusalan ja tutkinnon turvallisuusedellytykset niin, että hän voi jatkaa opintojaan.

Rikostaustaote voidaan pyytää opiskelijalta vasta, kun koulutus on alkanut ja ennen opintoja tai työssäoppimisjaksoa, joihin sisältyy olennaisesti alaikäisen parissa tapahtuvaa työskentelyä. Rikostaustaote

voidaan pyytää vain silloin, kun opiskelija tosiasiaa on aloittamassa alaikäisten parissa työskentelyn, esimerkiksi työssäoppimisjakson. Rikostaustaotetta ei sen sijaan voida pyytää sillä perusteella, että opintoihin mahdollisesti jossain vaiheessa saattaa liittyä alaikäisten parissa työskentelyä.

Rikostaustaote pyydetään ennen ensimmäistä työpaikalla tapahtuvan oppimisen (tjk) -jaksoa kaikilta saman opiskelijaryhmän opiskelijoilta, jotka työskentelevät tjk-jaksolla alaikäisten kanssa. Opiskelija ei voi osallistua tjk-jaksolle ennen kuin hän on esittänyt rikostaustaotteen. Opiskelijan tulee itse pyytää rikostaustaote ja toimittaa se nähtäväksi tiimipäällikölle. Tämä koskee kaikkia tilanteita, oppilaitoksella ei ole oikeutta pyytää rikostaustaotetta suoraan oikeusrekisterikeskukselta.

HOKS-ohjaaja ohjeistaa opiskelijoita rikostaustaotteen hakemisessa. HOKS-ohjaajan on ilmoitettava selkeästi opiskelijoille, mihin tarkoitukseen opiskelija hakee rikostaustaotetta ja miten pyyntö tehdään. Opiskelijoille kannattaa kertoa myös siitä, mitkä rikokset näkyvät opiskelua varten pyydettyssä rikostaustaotteessa. Oheisesta oikeusrekisterikeskuksen linkistä lisätietoja sekä linkki hakulomakkeeseen: [Rikostaustaotteen tilaaminen netistä - Oikeusrekisterikeskus](#)

Opiskelija tilaa otteen edellä mainitulla sähköisellä hakemuksella, tai tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella. Opiskelijan oikeusrekisterikeskukselta tilaama rikostaustaote opiskelua varten on maksuton. Tietoa pyydettyessä on ilmoitettava tarkoitus, johon rikostaustaotetta tarvitaan, tilaajan täydellinen nimi, henkilötunnus (syntymäaika ja paikka, jos tunnusta ei ole), tilaajan postiosoite ja puhelinnumero sekä viranomainen (koulutuksen järjestäjä), jota varten ote tilataan. Hakemukseen lisätään päivämäärä ja allekirjoitus.

Opiskelija näyttää rikostaustaotteensa tiimipäällikölle, joka merkitsee rikostaustaotteen näytetyksi ja kuittaa tiedon päivämäärällä Wilman HOKS -lomakkeelle. Yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain mukaisesti tietoja rikostaustaotteen sisällöstä ei saa merkitä oppilaitoksen rekistereihin. Mikäli rikostaustaote ei sisällä rikosta, jonka perusteella opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, ote palautetaan viipymättä opiskelijalle. Kopiota rikostaustaotteesta ei saa ottaa. Mikäli rikostaustaote sisältää tiedon rikoksesta, jonka perusteella opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, rikostaustaote toimitetaan opiskeluasioiden monijäsenisen toimikunnan puheenjohtajalle, joka saattaa asian toimikunnan päätettäväksi. Rikostaustaote säilytetään opiskeluasioiden monijäsenisen toimikunnan puheenjohtajan hallussa siihen saakka, kunnes opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta asiasta on lainvoimainen päätös tai asia on siirtynyt muutoksenhaun johdosta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnan käsittelyyn. Mikäli opiskelija ei hae muutosta opiskeluoikeustoimikunnan tekemään päätökseen, rikostaustaote palautetaan opiskelijalle heti, kun opiskeluoikeustoimikunnan päätös on saanut lainvoiman. Mikäli opiskelija hakee muutosta päätökseen opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta,

rikostaustaotetta säilytetään oppilaitoksessa siihen saakka, kunnes se lähetetään muiden asiaan liittyvien asiakirjojen mukana opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalle asian käsittelyä varten. Rikostaustaotteen pyytämisesä ja käsittelyssä tulee noudattaa erityisten henkilötietojen (arkaluonteisten tietojen) käsittelyä ja säilyttämistä koskevia säännöksiä.

Jos opiskelija kieltäytyy rikostaustaotteen toimittamisesta koulutuksen järjestäjän määräämässä kohtuullisessa ajassa, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän esittää rikostaustaotteen. Opiskeluoikeuden pidättämisestä päättää opiskeluasioiden monijäseninen toimikunta. Opiskeluoikeuden pidättämistä tulee tässä tilanteessa pitää eräänlaisena turvaamistoimenpiteenä, ei kurinpitona. On huomioitava, että opiskeluoikeus voidaan pidättää rikostaustaotteen toimittamisesta kieltäytymisestä, mutta ei kuitenkaan opiskelijalla meneillään olevan rikostutkinnan ajalta; pelkästään tutkinnan perusteella.

Mikäli opiskelu ei liity SORA-tutkintoihin, mutta opiskelija työskentelee esimerkiksi tj-k-jaksolla olennaisesti alaikäisten parissa, työnantajalla on oikeus ja velvollisuus rikostaustan selvittämiseen. HOKS-ohjaaja tiedottaa tästä työnantajalle ja rikostaustaotteen toimittamisesta sovitaan HOKS-ohjaajan, työnantajan ja opiskelijan kesken. Vastaavasti, jos opiskelija oppisopimuskoulutuksessa työskentelee olennaisesti alaikäisten parissa, työnantajalla on oikeus ja velvollisuus rikostaustan selvittämiseen.

7.3 SORA-tutkinnot

Opiskeluoikeuden pidättäminen, opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen sekä rikosrekisteriotteen nähtäväksi antaminen koskevat niin sanottuja SORA-tutkintoja.

SORA-tutkinnot nimetään valtioneuvoston asetuksen ammatillisesta koulutuksesta (5.10.2017/673) 20 pykälässä:

1) hammastekniikan perustutkinto, kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, lapsi- ja perhetyön perustutkinto, lennonjohdon perustutkinto, lentokoneasennuksen perustutkinto, liikunnanohjauksen perustutkinto, logistiikan perustutkinnon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala, lääkealan perustutkinto, merenkulkualan perustutkinto, metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto, rakennusalan perustutkinnon maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, turvallisuusalan perustutkinto, viittomakielisen ohjauksen perustutkinto, välinehuoltoalan perustutkinto;

2) ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto, hierojan ammattitutkinto, hieronnan ammattitutkinto, jalkohoidon ammattitutkinto, kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto, kehitysvamma-alan ammattitutkinto, kipsausalan ammattitutkinto, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto, kuljetusalan ammattitutkinnon palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala, lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinto, lentoasemapalvelujen ammattitutkinto, lentokonetekniikan ammattitutkinto, liikunnan ammattitutkinto, liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto, linja-autonkuljettajan ammattitutkinto, maarakennusalan ammattitutkinto, merenkulkualan ammattitutkinto, metsäalan ammattitutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinto, mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto, obduktiopreparaattorin ammattitutkinto, perhepäivähoitajan ammattitutkinto, puutavaran autokuljetuksen ammattitutkinto, päihdetyön ammattitutkinto, terveysalan ammattitutkinto, tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkinnon kirjastoautopalvelujen osaamisala, turvallisuusalan ammattitutkinto, valmentajan ammattitutkinto, vartijan ammattitutkinto, yhdistelmäajoneuvonkuljettajan ammattitutkinto, ympäristöalan ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala, ympäristöhuollon ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisala; (16.8.2018/744)

3) hierojan erikoisammattitutkinto, hieronnan erikoisammattitutkinto, immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto, kasvatus- ja ohjausalan erikoisammattitutkinto, kehitysvamma-alan erikoisammattitutkinto, kipsimestarin erikoisammattitutkinto, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen erikoisammattitutkinto, kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto, lentokonetekniikan erikoisammattitutkinto, liikenneopettajan erikoisammattitutkinto, näkövammaistaitojen ohjaajan erikoisammattitutkinto, mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto, puhevammaisten tulkin erikoisammattitutkinto, puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinto, psykiatrisen hoidon erikoisammattitutkinto, turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto, työvalmennuksen erikoisammattitutkinto, valmennuksen erikoisammattitutkinto, valmentajan erikoisammattitutkinto sekä vanhustyön erikoisammattitutkinto.

Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitotoimia käytettäessä

Kurinpitotoimien käyttämisen yleisiä oikeusturvaperiaatteita ohjaavat säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet:

- Yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa opiskelijoiden tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.
- Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaan kurinpitokeinoja voi käyttää ainoastaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.
- Objektivisuusperiaate edellyttää, että rankaiseminen perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.

- Suhteellisuusperiaatteen mukaan kurinpitotoimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja ankaruudeltaan oikeassa suhteessa perusteena olevan teon moitittavuuteen nähden.
- Luottamuksensuojaperiaate on ennen muuta yksilön suoja julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on syyte vireillä yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan saa samaan aikaan aloittaa tai jatkaa kurinpitotoimia. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitotoimia saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä, paitsi jos kyseessä on teko, joka ei ole rikos, mutta siitä voidaan kuitenkin rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitotoimia. Opiskelija saadaan kuitenkin erottaa määräajaksi, jos se on opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella perusteltua. (Suomen perustuslaki 731/1999, hallintolaki 434/2003).

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Suunnitelma sekä ohjeistus kurinpitotoimien käyttämisestä ja niiden menettelytavoista on henkilökunnan saatavilla sisäisessä intranetissä. Suunnitelma löytyy myös Samiedun www-sivuilta. Sisällön perehdyttäminen varmistetaan tiedottamalla koko henkilöstön yhteisessä henkilöstöfoorumissa sekä tiimipalaverissa.

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitotoimista tiedottaminen

Tästä suunnitelmasta tiedotetaan Samiedun www-sivuilla, aloittavan opiskelijan oppaassa Moodle -oppimisympäristössä sekä henkilöstön intranetissä.

Menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti osana Samiedun opiskelijahuoltoa. Arviointia tehdään myös tiimeissä, sekä Samiedun opiskeluhuoltoryhmässä ja prosessien kehittämisen yhteydessä. Seurattavia asioita ovat toimenpiteiden kokonaismäärä sekä toistuvuus ja syyt. Seurannassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi siihen, kuinka paljon on tehty kurinpitotoimia ja mistä syystä niitä on tehty. Lisäksi pyritään seuraamaan toimenpiteiden vaikuttavuutta eli riittääkö yksi kurinpidollinen toimi ongelman ratkaisemiseksi ja toistuvuuden ennaltaehkäisyksi. Vaikuttavuusarviointia tehdään myös TEAviisari-kyselyyn vastattaessa.

7.4 Kuulemisprosessi kuvana

